

Posebno vrednost Lahovemu leksikonu dajejo še angleški, nemški in francoski prevodi vseh, domala 1400 gesel, njihova širša pojasnitev pa je pogosto obogatena s primeri, podatki in podgesli. Zaradi njegove razumljivosti in nazornosti bo imela ta publikacija tudi posebno vlogo, ne le pri povečevanju splošne razgledanosti njenih uporabnikov, ampak tudi pri dvigovanju njihove ekološke zavesti.

Metka Špes

Slovenija — Turistični vodnik,
Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1995

Pri založbi Mladinska knjiga je izšla knjiga *Slovenija — Turistični vodnik*. Vodja projekta in urednik je bil Marjan Krušič. Osnovno besedilo sta prispevala dr. Anton Gosar in dr. Matjaž Jeršič iz Oddelka za geografijo na Filozofski fakulteti. Pri knjigi pa so sodelovali še številni drugi pisci z različnih strokovnih področij ter posamezni redaktorji.

Turistični vodnik Slovenije obsega 704 slikovno in grafično zelo bogato opremljenih strani (1200 barvnih fotografij, 75 zemljevidov, 32 tlorisov) in je razdeljen na "informativni, krajevno območni in potovalni del".

Prvi del vodnika z naslovom Spoznajmo Slovenijo (str. 13–50) prinaša splošne informacije o Sloveniji, od splošnih podatkov o Sloveniji, raznih nasvetov in prehrane, ki so več ali manj namenjeni tudi tujim obiskovalcem Slovenije, do opisa in pregleda slovenskih pokrajinskih enot, podnebja, voda, rastlinstva in živalstva ter zgodovine Slovencev. Sledi obsežen opis izbora "največjih oziroma kulturno-zgodovinsko, naravoslovno in turistično najimennitnejših krajev in zaokroženih naravnih celot", in sicer po abecednem vrstnem redu (str. 53–242). Avtorji so mednje uvrstili kar dvaindvajset krajev: Bled, Bohinj, Celje, Terme Čatež, Kamnik, Koper/Capodistria, Kranj, Kranjsko Goro, Lipico, Ljubljano, Maribor, Mursko Soboto, Novo Gorico, Novo mesto, Piran/Pirano, Portorož/Portorose, Postojno, Ptuj, Radence, Rogaško Slatino, Škofjo Loko, in samo tri območja: Pohorje, Škocjanske jame in Triglavski narodni park. Brez dvoma bi med območji veljalo omeniti še nekatere turistično zanimive "zaokrožene naravne celote". Avtorji so se pri izboru soočali seveda s številnimi težavami, ne nazadnje z obilico gradiva na eni ter pomanjkanjem ustreznega gradiva na drugi strani. Opis krajev in območij je dovolj nazoren in sistematičen. Zasnovan je na razmeroma enotni vsebinski zgradbi. Ta je namenjena prikazu sedanjih in preteklih značilnosti kraja oziroma območja, možnim oblikam turistične dejavnosti in rekreacije, splošnemu razvoju turizma, pregledu naravne in kulturne dediščine ter izletom po bližnji okolici. Podrobnejši pregledni zemljevidi z označenimi turističnimi kraji, lokacijami in posebnostmi bi lahko ta del turističnega vodnika še bolj približali popotnikom. Iz izsekov topografski kart v merilu 1 : 50.000, ki

spremljajo opise krajev in območij, žal vedno ne moremo slediti pisni besedi, ki nas usmerja k številnim zanimivostim, ki bi si jih veljalo ogledati. Omenjena pomanjkljivost prihaja še bolj do izraza pri kartografski predstavitvi posameznih popotovalnih smeri in njihovih turističnih krajev ter zanimivosti.

Popotovalni del turističnega vodnika obsega "zanimivosti ob glavnih cestnih prometnicah" v smeri severozahod-jugovzhod: Rateče-Kranj-Ljubljana, Ljubljana-Novo mesto-Obrežje, in smeri severovzhod-jugozahod: Šentilj-Celje-Ljubljana in Ljubljana-Postojna-Sečovelje (str. 245–327), ter "30 oštevilčenih smeri z odcepi in stranskimi vejami" (str. 345–646). Številčnost in raznovrstnost prikazanih poti ponuja številne popotovalne možnosti ter hkrati odkriva popotniku svojstvene značilnosti naravne in kulturno zgodovinske pestrosti slovenskih pokrajin. Popotovalni del vodnika v celoti presega zgolj turistične vidike izbranih smeri, saj pomeni podlago za celovito spoznavanje Slovenije. Čeprav avtorji poudarjajo, da je vodnik zasnovan predvsem za potovanje z avtom, pogrešam na karti smeri vsaj železniško omrežje, saj se ta v veliki meri ujema s številnimi predlaganimi popotovalnimi smermi.

Poglavje o turističnih informacijah (str. 647–686) prinaša splošne informacije in osnovne turistične zmogljivosti (prenočitvene zmogljivosti v hotelih, motelih, penzionih, prenočiščih, planinskih domovih, gostiščih/penzionih, bungalovih, apartmajih in mladinskih hotelih) za 127 krajev, 111 turističnih kmetij in 59 izletniških turističnih kmetij po posameznih pokrajinskih enotah. Sledi obsežen pregled 16 zdravilišč, 44 kampov, 85 krajev s kopališči (notranjimi in zunanjimi bazeni, obmorska, objezerska in obrečna kopališča) in 47 smučišč. Vse preglednice so opremljene z ustreznimi podrobnimi turističnimi podatki. Žal tudi tu nimamo preglednih zemljevidov, čeprav nas avtorji ponekod opozarjajo na nekatere vire o zbranih podatkih. Prav zaradi tega, ker je bilo vloženega veliko truda pri zbiranju teh podatkov, bi nekatere med njimi veljalo prikazati z ustreznimi znaki na preglednih zemljevidih oziroma posameznih tematskih kartografskih izsekih. Tudi pri seznamu in opisu poteka 78 planinskih in pohodnih poti, 20 gozdnih učnih poti ter seznamu ribolovnih vod in vod za vodne športe pogrešamo ustrezne nazorne zemljevide, ali vsaj seznam, kje jih lahko dobimo. Drugi razlog, ki govori v prid dodatnemu kartografskemu gradivu, pa je v prepričanju, da bo prvi slovenski turistični vodnik doživel izdajo tudi v tujem jeziku.

Avtorji knjige *Slovenija — Turistični vodnik* so resno spodkopali temelje znanega pregovora: "Če ne vemo, kam smo namenjeni, nikoli ne bomo prišli tja".

Andrej Černe